

Dossier Comunalitat Reus Sud

Construïm suport mutu des dels barris del sud de Reus

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Treball

economia
social

QUE SÓN LES COMUNALITATS URBANES?

- Comunalitats Urbanes és un programa del Departament d'Empresa i Treball
- 25 Comunalitats Urbanes arreu de Catalunya
- Liderades per cooperatives i entitats
- Foment Béns Comuns Urbans, Xarxes de suport Mutu i Economia Social i Solidària

D'ON VENIM? RESULTATS 2022-2024

182

ACTIVITATS

Jornades, formacions, xerrades, dinamitzacions, grups d'ajuda mútua, sessions de planificació estratègia.

4

XARXES D'AJUDA MÚTUA

La xarxa migrant, la xarxa de llogateres, la xarxa de dones i la bústia.

8

PROJECTES ACOMPANYATS

Reconnect Cooperativa, Associació de Veïns del Santuari, Heroïnes Anònimes, Associació APYDA, Associació Cultural de Geganters del Barri de les Clarisses, Associació BiciCamp, Riders i Associació Colombians.

+2000

PARTICIPANTS

Recompte de persones que han participat en les activitats

28

PERSONES INSERIDES

Persones de l'entorn comunal que han trobat feina en empreses del territori de Reus Sud

RESULTATS ACONSEGUITS 2024-2026

115

ACTIVITATS

Jornades, formacions, xerrades, dinamitzacions, grups d'ajuda mútua, sessions de planificació estratègia.

5

XARXES D'AJUDA MÚTUA

Xarxa de professionals de cultura, la xarxa de llogateres, la xarxa de dones, xarxa de treball, la meva bústia.

5

PROJECTES ACOMPANYATS

Moixonada, La Suite Produccions, AAVV El Santuari, Ass. Dera Wells, Riders

11

PERSONES INSERIDES

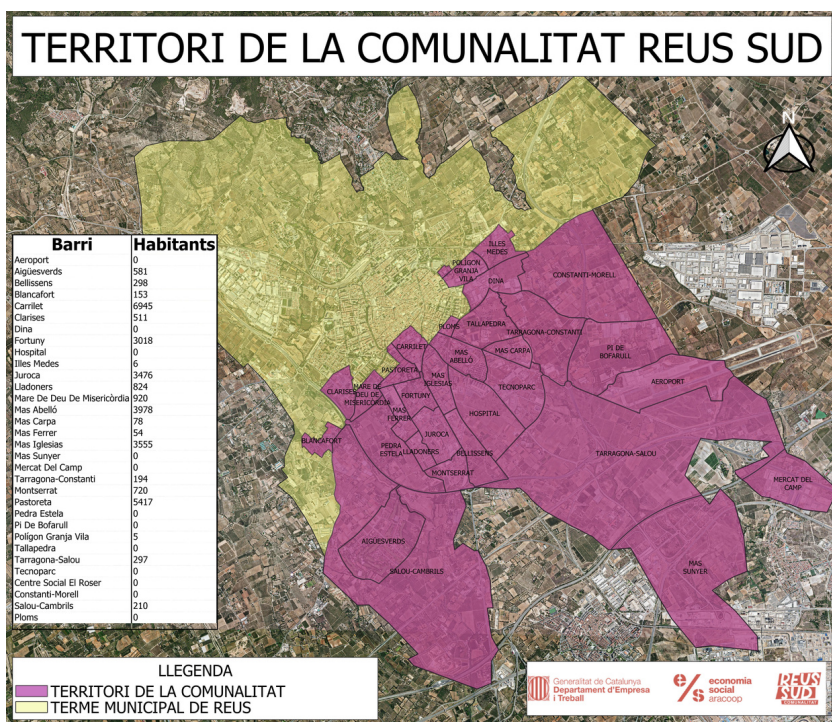
Persones de l'entorn de la Comunalitat Reus Sud que han trobat feina en empreses del sud de Reus

+700

PARTICIPANTS

Recompte de persones que han participat en les activitats.

TERRITORI ON S'HAN DUT A TERME LES ACCIONS

QUI SOM?

ACTIVADORES

Icaria Cooperativa és una cooperativa sense ànim de lucre especialitzada en consultoria i gestió de projectes d'innovació social en els àmbits de cultura, joventut, feminisme i comunitària.

L'Associació **Heroïnes Anònimes** ofereix acompanyament comunitari, feminista i integral a dones i a dones que travessen processos de violències masclistes. La missió és fomentar i consolidar processos horitzontals de suport mutu entre dones i col·lectius feministes.

Enernou SCCL és una cooperativa de treball dedicada a l'assessorament energètic especialitzat en les energies renovables a més de la formació i divulgació d'aspectes relacionats amb l'eficiència energètica i la utilització dels recursos renovables.

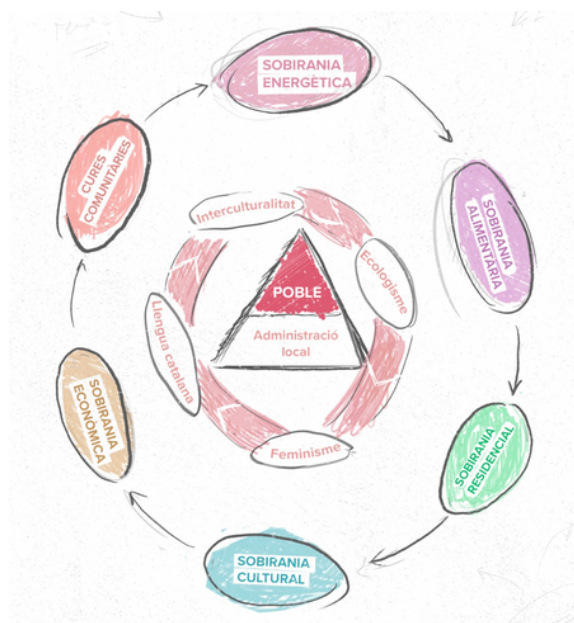
El **Col·lectiu Eixarcolant** té per objectiu fomentar un model de producció, distribució, i consum d'aliments, i de desenvolupament socioeconòmic, més sostenible, ètic i just, emprant com a eina la recuperació de les espècies silvestres comestibles i les varietats agrícoles tradicionals.

Llars familiars HSJ SCCL una cooperativa d'iniciativa social sense ànim de lucre que actua facilitant l'accés a l'habitatge en règim de cessió d'ús per a persones d'economia feble i/o amb barreres d'entrada al mercat immobiliari convencional.

PARTICIPANTS

- Ajuntament de Reus
- Associació Reus Refugi
- Associació Gegantera del Barri de les Clarisses de Reus
- La Borraïna
- Associació Permacultura Pura Vida
- El Brot SCCL
- El Circ Social SCCL
- Fundació Espigoladors
- Xarxa d'Ajuda Mútua Alimentària
- La Moixonada (En procés de creació)

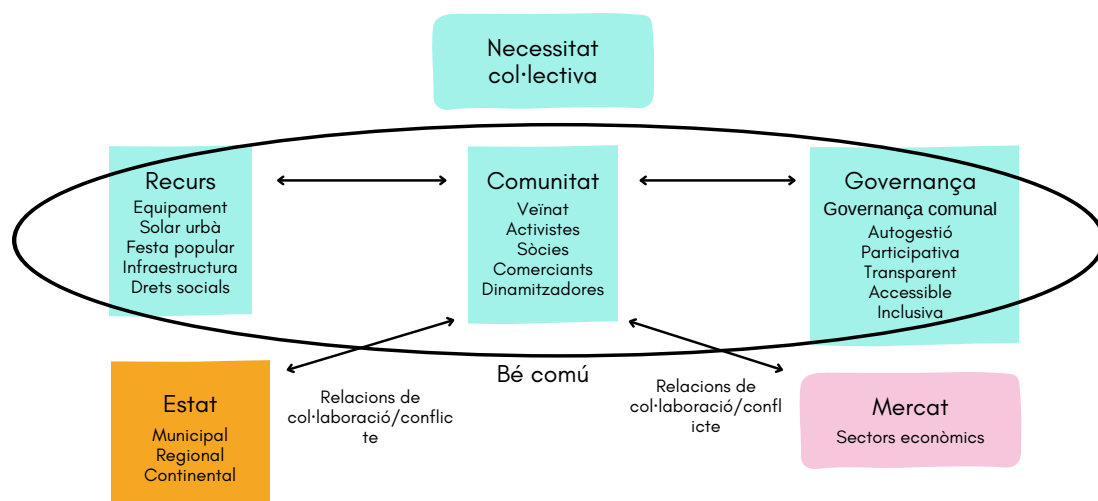
VISIÓ DE LA COMUNALITAT REUS SUD

CONSTRUINT ALTERNATIVES: FEM QUE PASSIN COSES

La Comunalitat Reus Sud ha basat la seva activitat al voltant dels següents principis:

- **Foment Economia Social i Solidària** (generar alternatives que consolidin aquest model econòmic a Reus)
- **Creació de Béns Comuns Urbans** (espais o béns de ús comunitari o col·lectiu amb governança pròpia)
- **Xarxes de suport mutu i enfortiment del teixit associatiu** (Potenciar la iniciativa solidària i associativa al municipi fomentant projectes d'ajuda mútua)
- **Dret a la ciutat** (transformar els espais urbans i la pròpia urbs en favor dels usos i necessitats de la majoria d'habitants)
- **Relocalitzem l'economia** (A través de la capacitat, la intercooperació i la mancomunació impulsem economia local arrelada al territori)
- **Sobirania** (generar alternatives locals que posin les necessitats socials al centre de l'economia).

Per tot això les línies de treball de Reus Sud s'estructuren al voltant de Sobirania Cultural, Sobirania Alimentària, Sobirania Energètica, Sobirania Residencial i Feminismes i concreten els diferents punts en projectes que desenvolupen el conjunt de principis enumerats.

SOBIRANIA CULTURAL

Activadora responsable: Icaria Cooperativa.

ON ÉREM

Escassa coordinació entre agents culturals locals i **manca d'espais comunitaris** on programar activitats de manera continuada. El sud de Reus disposava de **poca oferta cultural estable** i amb **perspectiva feminista**, i no hi havia canals propis per a la difusió de veus locals ni per a la creació artística vinculada al territori

ON SOM

En marxa la transformació del **Giny** en una **escola cultural feminista de gestió públic-comunitària**, amb implicació de la Comunalitat Reus Sud, l'Ajuntament, Heroïnes Anònimes i professionals de la cultura. per crear **programació estable** amb activitats artístiques, formatives i comunitàries. També crearem **Ràdio Conxita com a plataforma de comunicació comunitària** i altaveu per a col·lectius, artistes i veïnat. De tot plegat n'impulsarem **processos de governança col·lectiva** així com **xarxes de professionals de la cultura al territori**.

ON ANEM

Consolidar una **xarxa cultural comunitària** que connecti entitats, artistes i veïnat, amb el Giny com a espai de referència. Reforçar **Ràdio Conxita com a eina d'expressió i cohesió social** i **garantir una programació estable, diversa i amb perspectiva feminista i intercultural**, capaç de generar oportunitats creatives i econòmiques, i de posar **la cultura al centre de la transformació social** al sud de Reus.

FEMINISMES

Activadora responsable: Heroïnes Anònimes.

ON ÉREM

A la zona sud de Reus **mancaven espais segurs** i recursos propers per a dones, especialment per aquelles que patien violències masclistes, treballadores sexuals i col·lectius en situació de vulnerabilitat. Les **xarxes de suport existents eren insuficients i poc connectades**. No hi havia canals accessibles i confidencials de detecció ni espais específics per treballar amb homes en la prevenció de les violències masclistes.

ON SOM

S'ha creat **Ca la Conxita**, espai comunitari de cures i suport que ofereix atenció individualitzada, assessorament i activitats d'empoderament, i que actua com a **punt de connexió** entre entitats i serveis. S'ha posat en marxa **La Bústia**, eina segura per recollir demandes i informar sobre recursos contra les violències masclistes, present en diversos punts del territori. **Dona Arsu** ha recuperat un espai estable per reforçar la seva activitat comunitària i començar processos d'autogestió. Paral·lelament, s'han iniciat **tallers de masculinitats alternatives** per qüestionar rols tradicionals i promoure relacions igualitàries.

ON ANEM

Consolidar Ca la Conxita com a referent estable i ampliar-ne l'abast, reforçar i estendre **La Bústia** a més punts i entitats, i acompanyar **Dona Arsu** en el seu camí cap a **l'autogestió plena i la incidència comunitària**. Fer créixer el programa de **masculinitats alternatives amb més grups**, itineraris formatius i col·laboracions, contribuint a una xarxa de cures feminista, interseccional i arrelada al territori, capaç de prevenir violències i transformar les condicions de vida.

SOBIRANIA ALIMENTÀRIA

Activadora responsable: Eixarcolant.

ON ÉREM

Als barris del sud de Reus es detectava la manca d'experiències de **menjadors escolars** amb productes locals i ecològics que poguessin esdevenir referents al territori.

També existien diverses **iniciatives d'horts urbans i interès per l'agroecologia**, però de manera dispersa i sense una xarxa de suport mutu consolidada.

ON SOM

S'ha posat en marxa la **prova pilot del menjador escolar agroecològic a l'Escola Doctor Alberich i Casas**, amb diagnosi de necessitats, actualització del pla de funcionament, creació de la Comissió de menjador i incorporació de productes locals i ecològics amb Ecocentral.

Paral·lelament, es participa en el **redisseny del model d'horts municipals** —incloent-ne un de nova creació al carrer d'Astorga— i en el procés participatiu per definir la seva gestió amb **perspectiva comunitària**.

ON ANEM

L'objectiu és consolidar el menjador escolar com a **model replicable** a altres **centres** i impulsar una **xarxa d'horts urbans comunitaris —municipals i privats—** que fomentin la sobirania alimentària, la participació col·lectiva, l'empoderament ciutadà i la resiliència comunitària, integrant beneficis socials, ambientals, culturals i econòmics.

SOBIRANIA ENERGÈTICA

Activadora responsable: Enernou.

ON ÉREM

Detectem la necessitat d'impulsar projecte per fomentar la generació, gestió i ús social d'energies renovables a Reus, que potenciïn i la sobirania energètica a la ciutat. En aquest marc, s'inicia l'avaluació i **promoció d'una comunitat energètica** amb participació d'entitats veïnals, per facilitar l'accés a les renovables a aquells veïns que, per motius econòmics o d'ubicació, no poden fer-ho individualment.

ON SOM

En un context d'estancament de les **entitats veïnals** i de manca de suport per a projectes innovadors com les comunitats energètiques, s'ha optat per replantejar l'estratègia i col·laborar amb Càritas en la **implantació d'una instal·lació fotovoltaica** a l'edifici de la Fundació Pont i Gol, destinada a l'autoconsum i a cobrir part de la demanda energètica d'equipaments, alhora que esdevé un **espai de formació i divulgació** sobre ús d'energies renovables.

Paral·lelament, hem agrupat un col·lectiu de persones vinculades al teixit associatiu de Reus, que amb el nostre acompanyament **han constituït una comunitat energètica, L'Electra de Reus SCCL** amb prop d'una vintena de socis fundadors.

ON ANEM

Amb l'objectiu de consolidar un model de **sobirania i sostenibilitat energètica** de Reus Sud: es crearà una **comunitat energètica veïnal**, participada per entitats, associacions i veïnes d'aquesta àrea urbana, amb l'objecte de generar i socialitzar l'energia elèctrica produïda amb recursos renovables d'aquest entorn urbà, a fi de reduir l'impacte ambiental i augmentar la qualitat de vida de les veïnes, amb la reducció de la demanda energètica i el **desenvolupament d'activitats socials i econòmiques vinculades a l'estalvi, generació i distribució** de l'energia renovable pròpia de l'àrea Reus Sud.

SOBIRANIA RESIDENCIAL

Activadora responsable: Llars Familiars.

ON ÉREM

Al sud de Reus, l'accés a un habitatge digne és difícil i els models col·lectius són escassos. Les entitats existents actuen sovint de manera aïllada, evidenciant la **necessitat d'una dinàmica col·lectiva** que potencii els esforços de totes.

A diferència d'altres grans ciutats, Reus no disposava de cap grup motor per impulsar alternatives d'accés a l'habitatge en plena crisi. En col·laboració amb La Dinamo, vam facilitar la creació del **primer grup motor d'habitatge cooperatiu** el desembre de 2023.

ON SOM

Hem creat el **Projecte Eina: Mecanisme de cessió d'immobles** per enfrontar la crisi de l'habitatge, obrint l'accés a habitatges rehabilitats i gestionant pisos disponibles, desenvolupant mecanismes que faciliten l'ús d'habitatges privats desocupats.

Acompanyem a **La Moixonada** en el seu procés de creació de la cooperativa d'habitatge per impulsar la primera promoció d'habitatge cooperatiu a la ciutat, un **projecte pioner** a Reus.

ON ANEM

Amb el **Projecte Eina** es dinamitzarà la cessió de nous habitatges i col·laborarem amb l'Ajuntament de Reus per fomentar l'habitatge social i comunitari.

La Moixonada pot esdevenir el **primer habitatge cooperatiu de Reus**, obrint camí a futures promocions en cessió d'ús.

CONCLUSIONS COMUNALITAT REUS SUD

ON ÉREM

A Reus, l'Economia Social i Solidària comptava amb **iniciatives potents i inspiradores**, però funcionaven de manera aïllada. Faltaven **projectes transversals capaços d'unir-les** i donar-los més visibilitat. Aquesta desconexió també tenia un impacte territorial: als barris del sud de la ciutat **no hi havia projectes comunitaris de referència vinculats a l'ESS.**

ON SOM

Amb els 4 anys de treball de la Comunalitat Reus Sud, hem impulsat **projectes pioners** que avui són **pal de paller de l'Economia Social i Solidària local**. Iniciatives que no només la donen a conèixer, sinó que també connecten persones, entitats i projectes, **creant comunitat** al seu voltant.

Aquests projectes pioners, els **Béns Comuns Urbans vinculats a les diferents Sobiranies** i encara en creixement, són la base per reforçar l'ecosistema cooperatiu de la ciutat, avançar en l'impacte de l'ESS de Reus i millorar la coordinació entre tots els agents implicats.

Paral·lelament, **hem assessorat projectes** que inicialment no estaven vinculats a cap Sobirania perquè poguessin constituir-se i integrar-se en alguna de les iniciatives que potenciàvem, tancant així el cercle i ampliant encara més l'abast de l'ESS a Reus.

ON ANEM

Cap a un futur cooperatiu! Reus té ara millors bases per esdevenir un referent de l'Economia Social i Solidària. Continuarem ampliant la xarxa, generant nous projectes, enfortint la col·laboració i connectant tots els barris de Reus amb l'accent ficat al sud per construir una ciutat més justa, cohesionada i comunitària.

CONTACTE

hola@comunalitatreus.cat

656 485 228

comunalitatreus.cat

[comunalitatreussud](https://www.instagram.com/comunalitatreussud)

Impulsa

Finança

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Treball

economia
social